

Po brexitu

10.2.2026 - | E.ON Energie

Až Velká Británie vystoupí z Evropské unie, nikdo podmořské kabely nepřereže. Tak by se s nadsázkou dalo shrnout, co nás čeká, pokud k brexitu někdy dojde. Co se týče energetiky, odchod pocítí Britové daleko víc než zbytek Evropy.

Brexit může zamíchat tím, co je třeba obětovat. Velká Británie momentálně řeší dilema, které by se dalo charakterizovat jako ekonomika versus suverenita. Jestliže bude znovunabytí suverenity po vystoupení z Evropské unie rozsáhlejší, o to větší bude i hospodářský dopad tohoto kroku. A to platí i pro energetický sektor. Energetika jako taková by se nicméně měla vyvíjet paralelně s politickými změnami – Evropané na obou stranách Lamanšského průlivu mají totiž podobné zájmy.

Ke stejným závěrům dochází i odborníci. Zprávu o dopadech brexitu na energetický systém EU si nechal před dvěma lety vypracovat i Evropský parlament. Vyplývá z ní, že brexit by neměl zásadním způsobem ohrozit společný energetický trh, ani naplnění stávajících cílů v oblasti ochrany klimatu, dekarbonizace ekonomiky a globálních závazků. Naše vlastní dodávky elektřiny a plynu by odchod Británie neměl ovlivnit v zásadě nijak. Tratit by měli především obyvatelé ostrovní země. Už jen možné odříznutí od fondů Evropské investiční banky, která do energetického sektoru Velké Británie přispěla od roku 2008 částkou zhruba 16 miliard euro, Britové dozajista pocítí.

Ačkoliv odchod Velké Británie klimatické EU cíle neohrozí, podepíše se například na způsobu, jakým dosáhnout přechodu k uhlíkově neutrální ekonomice. Mluvíme tu hlavně o dostupnosti veřejných zdrojů na podporu změny. Závazky, které evropské státy společně přijaly, ovšem Spojené království určitě nepřehodnotí. „Evropská unie bude nadále lídrem globálních snah o klimaticky udržitelný rozvoj. Dá se ostatně očekávat, že přinejmenším na tomto mezinárodním fóru budou Evropská unie i Británie postupovat ve shodě,“ vysvětluje Jan Váška z Katedry evropských studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy.

Obnovitelné zdroje jsou budoucnost

Na budoucnost energetiky v Evropě se dá pohlížet dvojitou optikou – idealistickou a technickou. Politici, aktivisté a další mohou posunout vývoj na následující stupeň, nebo soupeřit mezi sebou, ať už bude Velká Británie do Evropské unie patřit, či nikoliv. „Druhý rozměr je podle mě technicko-strategický. Dnes už nikdo nepochybuje o užitečnosti využívání obnovitelných zdrojů energií. Energetika se digitalizuje, zvýšily se nároky lidí na životní prostředí. Technický vývoj a inovace natolik pokročily, že investice do obnovitelných zdrojů mají vlastní návratnost, a stávají se výdělečnými,“ myslí si předseda energetické sekce při Hospodářské komoře hlavního města Prahy Gabriel Lukáč.

Dopady tedy, jak už bylo řečeno výše, pocítí Británie samotná, zejména v případě tzv. no deal brexitu, čili odchodu z Evropské unie bez dohody. „Země je velkým dovozcem elektřiny i plynu, a i když brexit nejspíše nepovede k uvalení celních tarifů, chaotický odchod by ovlivnil dodavatelské řetězce a mohl by vést ke zpoždění v zásobování. Vzniklá nejistota ohledně budoucího regulatorního a právního rámce by mohla i zkomplikovat obnovování dosavadních dodavatelských smluv,“ shrnuje Váška. Pro ilustraci, v roce 2017 činil import z EU okolo 7 % veškeré spotřebovávané elektřiny v UK, do roku 2025 (pochopitelně, pokud dojde k setrvání v EU) by se toto číslo mělo potenciálně zvednout až na 20 %.

V době oznámení odchodu z Unie se Velká Británie nacházela v tranzitním období odklonu od uhlí ve prospěch obnovitelných zdrojů (především mořských offshore větrných elektráren) a jádra, přičemž

predikované investice do roku 2020 se pohybovaly kolem 80 miliard liber, a největší obavy odborníků tudíž pramenily především z možného odříznutí od zdrojů unijní podpory. K tomu naštěstí nedošlo a o tři roky později vyjednávání stále probíhá.

Z výzkumu vládní agentury Ofgem vyplývá, že pokud by k odchodu bez dohody skutečně mělo dojít, jen v důsledku nastalé parity libry a eura by se energetické náklady Spojeného království zvýšily ročně o 1,5 miliardy liber. Podle provozovatelů britské rozvodné sítě National Grid ESO (Electricity System Operator) by navíc odříznutí od evropské energetické sítě a opuštění některých investic zvedlo tyto náklady o další 2,2 miliardy. Ztráty z obchodu s emisními povolenkami mohou k výsledné sumě přihodit až další miliardu. Toto je však případ, který s největší pravděpodobností nenastane.

Pro členské země je důležité, aby po brexitu na londýnském trhu s energetickými komoditami nedošlo ke snížení standardů transparentnosti obchodování. Má totiž celoevropský význam.

Co bude po brexitu?

Jelikož je vystoupení Velké Británie z Unie v tuto chvíli stále bez jasného rámce a podmínek, pohybují se všechny dopady na energetiku v oblasti spekulací. Změna ale přijde. Vzhledem k tomu, že labouristé ve volbách prohráli, jsou podle Jana Vášky dvě možnosti. Británie může vystoupit na základě vyjednané dohody a přestane být součástí jednotného trhu, takže povede nezávislou obchodní politiku. „Druhou možností je takzvaně pád z útesu zvaný no deal, který nastane záměrně či nastaveně buď nyní v lednu, anebo po skončení přechodného období na konci roku 2020,“ upřesňuje.

Když Británie odejde z Evropské unie, neznamená to, že zmizí z mapy. „Představa, že Britům řekne zbytek Evropy, že už nebudeme spolupracovat v oblasti energetiky, je zcela nereálná. Pokud to bude pro obě strany dávat ekonomický a technický smysl – a jsem přesvědčen, že dává – tak se prostě jednotlivé energetické podniky dohodnou,“ zamýšlí se Lukáč.

Po brexitu půjde tedy zřejmě o cenu a o způsob, ale ekonomika se bude roztáčet dál. Přes podmořské kabely se nyní dováží až 8 % energií z Evropy a další kabely se pokládají do Skandinávie. Staví se také jaderná elektrárna Hinkley Point, kterou z části zajišťují pracovníci z Evropské unie. „Po celém světě jednotlivé dodavatelské firmy soupeří o možnost dodávat tyto specifické technologie. Představa, že Francouzi řeknou Britům po odchodu, že už se stavbou končí, je spíše sci-fi,“ uzavírá Gabriel Lukáč.

Pomůžeme vám najít způsoby, jak snížit emise CO₂ ve vaší firmě. Ozvěte se nám a začneme hned.

Zadejte vaši e-mailovou adresu

Tím, že uvedete svůj e-mail a stisknete „Odeslat“, souhlasíte se zpracováním svých kontaktních údajů společností E.ON Energie, a.s., IČ: 260 78 201. Vaše kontakty budeme využívat jen k zasílání newsletteru a s ním souvisejících nabídek produktů a služeb. Z odběru těchto e-mailů se můžete kdykoli odhlásit. Podrobnosti najdete na webu www.eon.cz v části Ochrana osobních údajů.

<https://www.eon.cz/byznys-energie/po-brexitu>